

COVALENT

connecting consultancy
& solutions

Voortgangsrapportage H1 2017

CO2 - Prestatieladder

Auteur: Siert Saes

Opgesteld: 01-07-2017

Laatst gewijzigd: 29-12-2016

Document Ref: 20170701 - CO2 Prestatieladder -
Voortgangsrapportage H1 2017 v1.0

Versie: 1.0

Documentinformatie

Versiebeheer

Versie	Datum	Beschrijving
1.0	25-07-2017	Definitieve versie
1.0	01-01-2018	Versie aangepast na definitieve gegevens 2017

Distributielijst

Medewerker	Emailadres
Ad Rabenort	Ad.Rabenort@Covalent.nl

Goedkeuring

Versie	Datum	Door
1.0	25-07-2017	Ad Rabenort

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Basisgegevens	5
2.1	BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	5
2.2	VERANTWOORDELIJKHEDEN	5
2.3	BASISJAAR	5
2.4	RAPPORTAGEPERIODE.....	5
2.5	VERIFICATIE	5
3	Afbakening.....	6
3.1	ORGANISATORISCHE GRENZEN	6
3.2	OPERATIONELE GRENZEN	6
3.3	PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL	7
4	Berekeningsmethodiek	8
4.1	ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK & CONVERSIEFACTOREN	8
4.2	BEREKENING / ALLOCATIE VAN EMISSIES BINNEN PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	8
4.3	WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK.....	8
4.4	HERBEREKENING BASISJAAR & HISTORISCHE GEGEVENS	8
4.5	UITSLUITINGEN	8
4.6	OPNAME VAN CO2.....	8
4.7	BIOMASSA	8
4.8	ONZEKERHEDEN	9
5	Directe en indirecte emissies	10
5.1	HERBEREKENING BASISJAAR & HISTORISCHE GEGEVENS	10
5.2	DIRECTE & INDIRECTE EMISSIES 2015	10
5.3	DIRECTE & INDIRECTE EMISSIES 2017 H1	11
5.4	TRENDS	13
5.5	VOORTGANG REDUCTIEDOELSTELLINGEN.....	14
6	Keteninitiatieven.....	15
6.1	DUURZAME LEVERANCIER	15
6.2	EEN MILJOEN DRUPPELS	16
6.3	ONTWIKKELINGSPROJECT COB – ICOONPROJECT A16.....	16
6.4	IoT – PLUG AND GREEN	17
6.5	CLEANADVANTAGE™ PROGRAMMA.....	17
6.6	TREES FOR ALL	17
6.7	CONCLUSIE KETENINITIATIEVEN	17
7	Kruisverwijzingstabel ISO.....	18
	Bijlage A – Status reducerende maatregelen.....	19

1 Inleiding

Covalent neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en werkt actief aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Eén van de aandachtsvelden daarbinnen is het reduceren van de CO₂-uitstoot. In dat licht is ervoor gekozen om door middel van de CO₂-Prestatieladder van SKAO (www.skao.nl) de CO₂-footprint in beeld te brengen en zich te laten certificeren.

De CO₂-Prestatieladder is een instrument dat wordt ingezet door overheidsorganisaties en het bedrijfsleven om bedrijven die deelnemen aan veelal complexe aanbestedingen, in samenwerking met hun leveranciers en onderaannemers, te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, maar ook om het efficiënt gebruik maken van materialen en het gebruik van duurzame energie.

Als onderdeel van de certificering voor de CO₂-Prestatieladder rapporteert Covalent elk halfjaar over CO₂-uitstoot, maatregelen en voortgang op de reductiedoelstellingen. Deze periodieke rapportage beschrijft de volgende aspecten:

- Een analyse van de CO₂-uitstoot van het basisjaar 2015
- De voortgang op reductiedoelstellingen door analyse van trends
- Eventuele wijzigingen in de berekeningsmethode
- Beschouwing van de projecten met CO₂- gerelateerd gunningsvoordeel
- Beschrijving van deelname aan keteninitiatieven

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het Kwaliteitshandboek.

Deze Periodieke rapportage beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064-1. Een kruisverwijzingstabel is te vinden in hoofdstuk 7.

2 Basisgegevens

2.1 Beschrijving van de organisatie

Covalent staat voor verbinding, een verbinding tussen Consultancy en Solutions.

Consultancy Advisering en dienstverlening om organisaties helpt organisaties bij het realiseren, beheren en onderhouden van infrastructuur en vastgoed.

Solutions Het ontwikkelen van software, die onze klanten ondersteunt om hun organisatie op basis van optimale informatievoorziening aan te sturen op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

2.2 Verantwoordelijkheden

Eindverantwoordelijke	Ad Rabenort, Algemeen directeur Covalent
Verantwoordelijke energiemanagementsysteem	Siert Saes, CO ₂ -Functionaris
Uitvoering energiemanagementsysteem	Medewerkers Covalent

2.3 Basisjaar

Het basis referentiejaar is het jaar voorafgaand aan de initiële certificering voor de CO₂-Prestatieladder, namelijk 2015.

2.4 Rapportageperiode

Deze Periodieke rapportage beschrijft de CO₂-emissies uit basisjaar 2015 en het eerste halfjaar 2017.

2.5 Verificatie

De emissie-inventaris over 2015 is geverifieerd door Energie Consult Holland b.v. op 27 juni 2016.

3 Afbakening

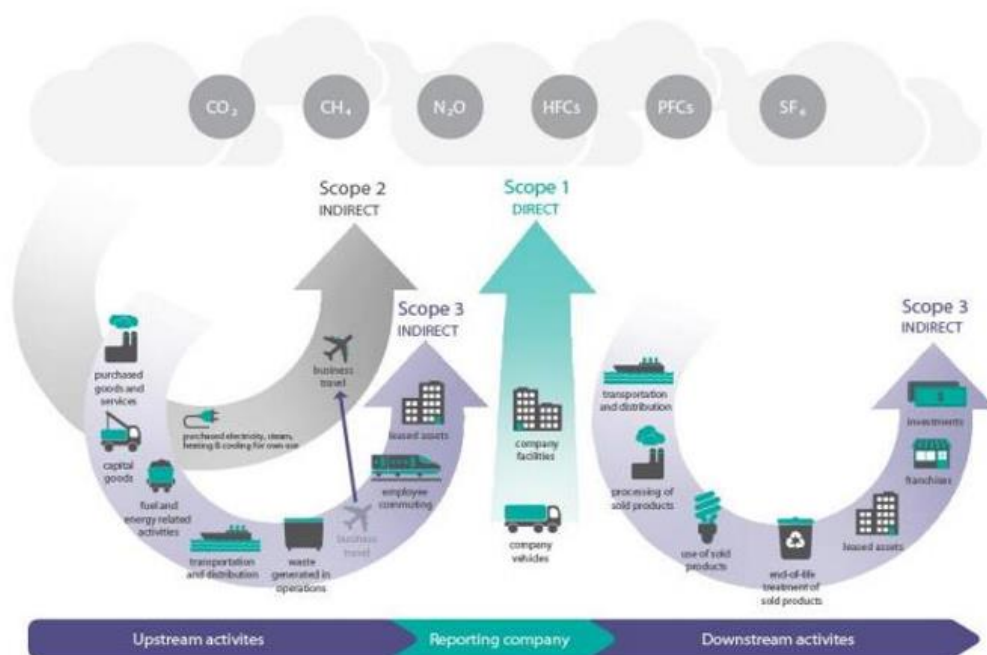
3.1 Organisatorische grenzen

Om de organisatorische grenzen te bepalen, worden de regels uit het SKAO Handboek 3.0 van de CO₂-Prestatieladder en het Greenhouse Gas Protocol gevolgd. De onderbouwing en de methodiek voor het vaststellen van de 'organizational boundary' is te vinden in het document '20160616 - CO₂ - Prestatieladder - Bepaling Organizational Boundary Covalent v1.0'. Hieruit blijkt dat voor de certificering van Covalent ITS b.v. eveneens de holding dient te worden beschouwd.

3.2 Operationele grenzen

Bij het bepalen van de operationele grenzen wordt onderscheid gemaakt tussen Scope 1, 2 & 3 categorieën. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol 'A Corporate Accounting and Reporting Standard'. De SKAO rekent 'business air travel' en 'personal cars for business travel' tot Scope 2. Omdat deze Periodieke rapportage onderdeel is van de invoering van de CO₂-prestatieladder, op trede 5 – niveau, worden de Scope 1, 2 & 3 - categorieën volgens de SKAO aangehouden.

Als onderdeel van het energiemanagementsysteem wordt het document 'Energiebeoordeling en Managementactieplan' actueel gehouden, het document dat de energiegebruikers binnen de organisatie beschrijft en een overzicht geeft van de emissiebronnen. Als er binnen Covalent door veranderde organisatiegrenzen of de aankoop van nieuwe kapitale goederen sprake is van nieuwe emissiestromen, dan wordt de Energiebeoordeling en de emissie-inventaris aangepast. Sinds de laatste update is er twee wijzigingen opgetreden binnen de emissiestromen, zo wordt er zakelijk gebruik gemaakt van het Openbaar Vervoer (OV) en wordt er gebruik gemaakt van Groene Stroom met Windcertificaat. De actuele energiestromen binnen de operationele grenzen zijn:

Scope	Categorie	Onderdeel	Energiestroom
Scope 1	Business car travel	Lease auto's	Diesel
	Business car travel	Lease auto's	Benzine
	Business car travel	Eigen beheer auto's	Diesel
	Fuel used	Verwarming	Aardgas
Scope 2	Business air travel	Vluchten 700-2500 km	Kilometers
	Personal car business travel	Gedeclareerde zakelijke ritten met privéauto	Kilometers
	Electricity purchased	Elektriciteit	Elektriciteit
	Business travel public transport	OV (Onbekend treintype)	Kilometers
Scope 3	Employee commuting	Woon-Werk Verkeer	Benzine
	Employee commuting	Woon-Werk Verkeer	Diesel
	Employee commuting	Woon-Werk Verkeer	Hybride
	Employee commuting	Woon-Werk Verkeer	OV Algemeen
	Employee commuting	Woon-werkverkeer (inhuur externen)	Diesel
	Fuel and energy related activities	Thuiswerken; werken op klantlocatie; energieverbruik servers.	Elektriciteit
	Waste generated in operations	Afval	Restafval
	Purchased goods and services	Papier	Papier

3.3 Projecten met gunningsvoordeel

In deze periode zijn geen projecten met gunningsvoordeel actief.

4 Berekeningsmethodiek

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Om deze reden is het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de Stichting Klimaatneutraal Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) leidend binnen de berekeningsmethodiek.

4.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren

Het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de SKAO vormt de basis voor de berekeningen binnen elke Periodieke Rapportage. De conversiefactoren zoals daar genoemd worden aangehouden. Voor een lijst met gebruikte conversiefactoren binnen deze Periodieke rapportage zie het Handboek 3.0 10 juni 2015. De meest recente conversiefactoren worden opgehaald van: <http://co2emissiefactoren.nl/lijst-emissiefactoren/>

4.2 Berekening / allocatie van emissies binnen projecten met gunningvoordeel

Er zijn binnen deze periode geen projecten met gunningsvoordeel actief.

4.3 Wijzigingen berekeningsmethodiek

Er hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de berekeningsmethodiek van de CO₂-emissies. De footprint is echter veranderd ten opzichte van de initiële ladderbeoordeling als gevolg van het doorgroeien naar trede 5 op de CO₂-Prestatieladder. Daartoe zijn ook de indirecte CO₂-emissies binnen Scope 3 van het GHG-Protocol in kaart gebracht. Dit heeft geen invloed op de berekeningsmethodiek van de emissies binnen Scope 1 & 2.

4.4 Herberekening basisjaar & historische gegevens

Er heeft geen herberekening van het basisjaar of van historische gegevens plaatsgevonden. De footprint is echter veranderd ten opzichte van de initiële ladderbeoordeling als gevolg van het doorgroeien naar trede 5 op de CO₂-Prestatieladder. Daartoe zijn ook de indirecte CO₂-emissies binnen Scope 3 van het GHG-Protocol in kaart gebracht. Dit heeft geen invloed op de berekening van de emissies binnen Scope 1 & 2.

4.5 Uitsluitingen

Er zijn geen uitsluitingen binnen de berekening gemaakt.

4.6 Opname van CO₂

Er heeft in de afgelopen periode geen opname van CO₂ plaatsgevonden binnen de bedrijfsactiviteiten.

4.7 Biomassa

Zowel in het basisjaar 2015 als het rapportagejaar 2017 (H1) is er geen gebruik gemaakt van Biomassa.

4.8 Onzekerheden

- Brandstofverbruik wordt gespiegeld aan fabriekswaarden, wellicht opportuun.
- Kilometrage afgeleid van invoer door de consultants tijdens het tanken (brandstofgegevens zijn betrouwbaar (Arval en Travelcard)).
- Voertuigen van het eigen wagenpark en lease auto's mogen privé worden gebruikt. Deze emissie hoeft niet te worden toegerekend aan het bedrijf, wij doen dat wel.
- Elektriciteitsverbruik op kantoor wordt bepaald aan de hand van een inventarisatie van de aanwezige elektriciteitsverbruikers in het door Covalent gehuurde kantoorgedeelte.
- Het gasverbruik is gebaseerd op een verkregen energielabel van het kantoorgebouw.
- Medewerkers die hun privéauto inzetten voor Covalent ontvangen hiervoor een vergoeding per zakelijk gereden kilometer. Op basis van de door de salarisadministratie opgegeven gereden kilometers is berekend tot hoeveel CO₂-emissie dit heeft geleid. Dit geldt vanaf 2017 Q3 ook voor de partners van Covalent.
- Het Woon-Werk Verkeer is gebaseerd op de uitbetaalde reiskostenvergoeding.
- Het aantal FTE in dienst bij Covalent is bepaald op basis van de huidige contracten en eventuele parttime factor.
- Voor het in kaart brengen van de uitstoot ten gevolge van afval is gebruik gemaakt van een conversiefactor die is afgeleid van een ketenanalyse door Sita. De hoeveelheid afval is teruggerekend van het geheel dat bij het kantorencomplex van de Vereniging Eigen Huis (VEH) (waar Covalent huurt) vrijkomt, naar de hoeveelheid die op basis van de verhouding medewerkers Covalent/VEH verwacht kan worden.
- Voor het in kaart brengen van de uitstoot ten gevolge van papier is gebruik gemaakt van een conversiefactor die is afgeleid van een ketenanalyse door Strukton. Dit is berekend voor het daadwerkelijk aangeschafte papier door Covalent.
- Voor het in kaart brengen van de uitstoot ten gevolge van extern energiegebruik is gebruik gemaakt van kentallen en aannames in het onderzoek 'CO₂ Reductie Het Nieuwe Werken in 2020' uitgevoerd door Ecofys.

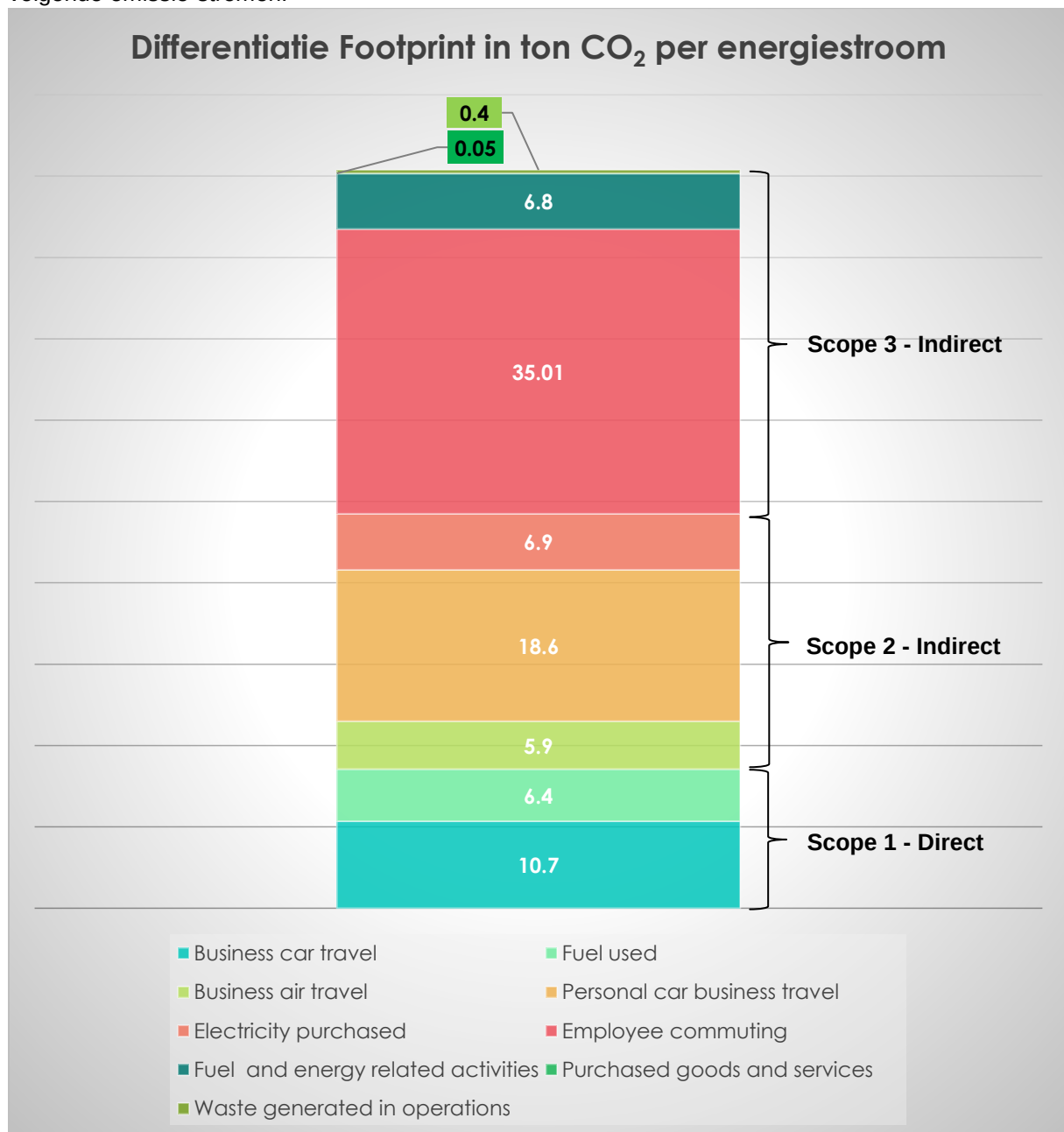
5 Directe en indirecte emissies

5.1 Herberekening basisjaar & historische gegevens

Deze voortgangsrapportage betreft het basisjaar 2015 en de eerste helft van 2017. Er heeft geen herberekening van het basisjaar plaatsgevonden¹. De historische gegevens maken het mogelijk te spiegelen aan het basisjaar 2015.

5.2 Directe & Indirecte emissies 2015

In 2015 bedroeg de CO₂-footprint voor de Scopes 1 & 2 48.5 ton CO₂, zoals vermeld in het document '20160526 - CO2 Prestatieladder - CO2 footprint Covalent ITS 2015 v1.0'. De CO₂-footprint binnen de Scope 3 emissiebronnen bedraagt in het basisjaar 2015 42.3 ton CO₂, zoals vermeld in het document '20161228 - CO2 Prestatieladder - CO2 footprint Covalent ITS 2016 v1.0'. Dit is het gevolg van de volgende emissie-stromen:

¹ Voor een toelichting zie: 4.4 Herberekening basisjaar & historische gegevens

5.3 Directe & Indirecte emissies 2017 H1

Onderstaand worden de CO₂-emissies die aan Covalent zijn toe te rekenen over het eerste semester van 2017 getoond en toegelicht. Voor de uitgebreide berekening zie de aangehaalde bronnen.

Scope 1 Directe CO₂-emissie

De directe emissie van CO₂ is gemeten en berekend als 25.7 ton CO₂ (45% van het totaal)

Brandstofgebruik van het eigen wagenpark en lease auto's (Business car travel)²

Diesel:

Bedrijfsauto's zijn aangeschaft door Covalent en de betreffende medewerkers maken gebruik van een brandstofpas waarmee het brandstofverbruik in kaart wordt gebracht. In het eerste semester van 2017 hebben de consultants met een auto van de zaak in totaal 11.3 ton CO₂ uitgestoten (3490 liter diesel).

Lease auto's worden eveneens gebruikt door consultants bij Covalent, ook hiervan is het brandstofverbruik op te vragen. In het eerste semester van 2017 hebben de consultants met een lease auto in totaal 7.8 ton CO₂ uitgestoten (2425 liter diesel).

Benzine:

Lease auto's worden eveneens gebruikt door consultants bij Covalent, ook hiervan is het brandstofverbruik op te vragen. In het eerste semester van 2017 hebben de consultants met een lease auto in totaal 3.4 ton CO₂ uitgestoten (1252 liter benzine).

Brandstoffen (Fuel used)³

Aardgas:

Cv-installatie om het kantoor te verwarmen. Vooralsnog zijn er geen trends waar te nemen aangezien de installatie nog in kaart dient te worden gebracht alvorens concrete maatregelen kunnen worden getroffen. De CO₂-uitstoot binnen de emissiestroom Aardgas is daarmee voor het eerste semester vastgesteld op 3.2 ton CO₂ (1704 m³).

Scope 2 Indirecte CO₂-emissie

De indirecte CO₂-emissie is gemeten en berekend als 17.0 ton CO₂ (30% van het totaal)

Elektriciteit (Electricity purchased)⁴

Het kantoor van Covalent, met als bijzondere verbruikers:

- Verlichtingsinstallatie, grotendeels bestaande uit TI-verlichting.
- Laptops en pc's ter ondersteuning van de werkzaamheden.
- Printers, plotters en scanners voor interne en externe communicatie.
- Netwerk/Servers in de serverruimte, er wordt eveneens capaciteit ingekocht.
- Monitoren, ter ondersteuning van de werkzaamheden.

In het eerste half jaar van 2017 zijn er geen aanvullende maatregelen getroffen op het gebied van het elektriciteitsverbruik. De CO₂-uitstoot binnen de emissiestroom Elektriciteit is voor het eerste semester vastgesteld op 0.0 ton CO₂ (6021 kWh). Omdat er vanaf 2017 groene stroom met windcertificaat is ingekocht, is de CO₂-emissie met 100% afgenomen.

² 20180101 - CO2 Prestatieladder - Mobiliteit 2017 - Rekenwaardes CO2-Emissies v1.0

³ 20180101 - CO2 Prestatieladder - Kantoor 2017 - Rekenwaardes CO2-Emissies v1.0

⁴ 20180101 - CO2 Prestatieladder - Kantoor 2017 - Rekenwaardes CO2-Emissies v1.0

Gedeclareerde kilometers voor zakelijk vervoer (Personal car business travel)⁵

Op deze emissiestroom is het niet mogelijk reducties toe te kennen, aangezien louter de kilometrage hierin leidend is. Een besparing in het brandstofverbruik is hieraan niet toe te rekenen. Op basis van de door de salarisadministratie opgegeven gereden kilometers is berekend dat er het eerste semester van 2017 11.6 ton CO₂ is geëmitteerd door privéauto's die voor zakelijk verkeer worden gebruikt (52848 km).

Vluchten 700-2500 km (Business air travel)⁶

Op deze emissiestroom is het niet mogelijk reducties toe te kennen, aangezien louter de kilometrage hierin leidend is. Een besparing in het kerosineverbruik is hieraan niet toe te rekenen. De CO₂-uitstoot binnen de emissiestroom Zakelijk Vliegverkeer is voor het eerste semester vastgesteld op 2.2 ton CO₂ (10980 km). Voortkomend uit 3 retour vluchtbewegingen.

OV Onbekend treintype (Business travel public transport)

Op deze emissiestroom is het niet mogelijk reducties toe te kennen, aangezien louter de kilometrage hierin leidend is. Op basis van de door de salarisadministratie opgegeven afgelegde kilometers is berekend dat er het eerste semester van 2017 0.0 ton CO₂ is geëmitteerd door gebruik te maken van het OV voor zakelijk verkeer (5098 km).

Scope 3 Indirecte overige CO₂-emissie

De overige indirecte CO₂-emissie is gemeten en berekend als 14.2 ton CO₂ (25% van het totaal)

Woon-Werk Verkeer (Employee commuting)⁷Diesel

Het Woon-Werk Verkeer van onze medewerkers in het eerste semester van 2017 resulteert in een uitstoot van 1.9 ton CO₂ ten gevolge van de medewerkers die met een diesel auto rijden (8731 km). T.g.v. de gereden kilometers door ingehuurd externen wordt 4.0 ton CO₂ geëmitteerd (17850 km).

Benzine

Het Woon-Werk Verkeer van onze medewerkers in het eerste semester van 2017 resulteert in een uitstoot van 4.3 ton CO₂ ten gevolge van de medewerkers die met een benzine auto rijden (18974 km).

Hybride

Het Woon-Werk Verkeer van onze medewerkers in het eerste semester van 2017 resulteert in een uitstoot van 1.4 ton CO₂ ten gevolge van de medewerkers die met een hybride auto rijden (8295 km).

OV-Algemeen

Het Woon-Werk Verkeer van onze medewerkers in het eerste semester van 2017 resulteert in een uitstoot van 0.0 ton CO₂ ten gevolge van de medewerkers die met het OV reizen (1997 km).

Afval (Waste generated in operations)⁸

Van de afspraken die gemaakt zijn met de afvalverwerker is opgemaakt dat ieder half jaar 13200 liter restafval wordt opgehaald en verwerkt tot energie. Hierbij komt in het eerste semester van 2017 0.2 ton CO₂ vrij.

⁵ 20180101 - CO₂ Prestatieladder - Transport medewerkers Covalent v1.0

⁶ 20180101 - CO₂ Prestatieladder - Transport medewerkers Covalent v1.0

⁷ 20180101 - CO₂ Prestatieladder - Transport medewerkers Covalent v1.0

⁸ 20180101 - CO₂ Prestatieladder - Overzicht productieafval

Elektriciteit (Fuel and energy related activities)⁹

Elektriciteit wordt op andere plekken in de keten veroorzaakt als gevolg van: Thuiswerken; werken op klantlocatie; energieverbruik servers (inclusief de ingehuurde professionals). Dit zorgt in het eerste semester van 2017 voor een uitstoot van 2.4 ton CO₂.

Papier (Purchased goods and services)¹⁰

Binnen deze emissiebron kan Covalent op verschillende manier CO₂-emissies reduceren. Namelijk door milieuvriendelijk papier in te kopen, of door simpelweg minder papier te gebruiken. Op papiergebied zijn echter nog geen maatregelen genomen, de CO₂-uitstoot in het eerste semester van 2017 is vastgesteld op 0.0 ton CO₂. Er is namelijk geen papier ingekocht.

5.4 Trends

Aangezien deze voortgangsrapportage het basisjaar betreft en spiegelt aan het eerste half jaar van 2017 zijn de eerste trends te identificeren. De geboekte resultaten zijn vooralsnog veelal kwalitatief, om kwantitatieve conclusies te kunnen trekken zijn meer gegevens noodzakelijk (langere looptijd). Voor de meest materiële emissiestromen zijn hieronder de eerste trends beschreven.

Mobiliteit¹¹

Categorie	Verbruik 2015	Verbruik 2016	Verbruik 2017 H1	Trend
Lease auto's	5.3	5.1 (F)	5.9 (F)	+ 11 %
Lease auto's	4.3	5.6 (R)	5.9 (R)	+ 37 %
Lease auto's	5.5	4.9 (M)	6.1 (M)	+ 11 %
Eigen beheer auto's	5.2	5.1 (H)	5.9 (H)	+ 13 %
Eigen beheer auto's	5.2	4.8 (A)	6.1 (A)	+ 17 %
Eigen beheer auto's	5.2	4.8 (M)	5.9 (M)	+ 13 %
Eigen beheer auto's	5.0	5.1 (V)	6.8 (V)	+ 36 %
Overall*	5.1	5.1	6.1	+ 19 %

* = Dit is geen gewogen gemiddelde (aantal kilometers)

Benzine

Onder de noemer mobiliteit is te zien dat er meer emissies zijn binnen de emissiestroom Benzine, er is namelijk meer gereden met de hybride lease auto. Dit omdat in de voorgaande voortgangsrapportage geen volledig semester is beschouwd.

Diesel

Te zien is dat er in het eerste semester van 2017 veel meer is gereden dan in 2015, maar ongeveer evenveel als in 2016. Dit komt omdat er meer rijdende consultants zijn, en omdat het verbruik ten gevolge van het Woon-Werk Verkeer wordt toegeschreven aan de eigen auto's en lease auto's. Eveneens is in bovenstaande tabel te zien dat de Consultants onzuiniger zijn gaan rijden dan in 2015.

Gedeclareerde kilometers voor zakelijk vervoer

Op deze emissiestroom is het niet mogelijk reducties toe te kennen, aangezien louter de kilometrage hierin leidend is. Een besparing in het brandstofverbruik is hieraan niet toe te rekenen. Er is in 2017 meer gedeclareerd dan in 2015, waardoor de CO₂-emissie ten gevolge van de gedeclareerde kilometers voor zakelijk verkeer toe is genomen.

Vluchten 700-2500 km

Op deze emissiestroom is het niet mogelijk reducties toe te kennen, aangezien louter de kilometrage hierin leidend is. Een besparing in het kerosineverbruik is hieraan niet toe te rekenen. Echter, de CO₂-emissie in het eerste semester van 2017 is lager omdat er minder is gevlogen dan in 2015.

⁹ 20180101 - CO2 Prestatieladder - Brandstof- en energiegerelateerde activiteiten

¹⁰ 20180101 - CO2 Prestatieladder - Overzicht aangekochte goederen en diensten

¹¹ Ranking brandstofverbruik Covalent pilot

Kantoorverbruik

Elektriciteit

Er zijn geen besparingen gerealiseerd op het gebied van het elektriciteitsgebruik in het eerste semester van 2017. Er zijn nieuwe medewerkers bijgekomen waardoor het elektriciteitsgebruik licht is gestegen. Echter, de besparingen die in 2016 zijn gerealiseerd werken ook door in 2017 waardoor er t.o.v. 2015 minder CO₂-emissie t.g.v. het elektriciteitsgebruik wordt uitgestoten. Omdat er vanaf 2017 groene stroom met windcertificaat is ingekocht, is de CO₂-emissie met 100% afgenomen.

Aardgas

Vooralsnog zijn er geen trends waar te nemen aangezien de installatie nog in kaart dient te worden gebracht alvorens concrete maatregelen kunnen worden getroffen.

Scope 3

Woon-Werk Verkeer

Om een reductie in deze emissiestroom te realiseren wordt ingezet op bewustwording onder onze medewerkers. In het eerste semester van 2017 zijn de CO₂-emissies die ontstaan ten gevolge van het Woon-werkverkeer van ingehuurde externen gereduceerd met 20.2% t.o.v. 2015, door minder gebruik te maken van inhuurkrachten. Tevens hebben medewerkers minder gereden.

Afval

Er zijn nog geen maatregelen getroffen om de CO₂-emissies ten gevolge van de afvalverwerking te reduceren. Er is in het eerste semester van 2017 dan nog geen verschil in de emissies ten gevolge van afval waarneembaar.

Elektriciteit

Om een reductie in deze emissiestroom te realiseren wordt ingezet op bewustwording onder onze medewerkers. Er zijn geen noemenswaardige trends waarneembaar in deze emissiebron. Het aandeel thuiswerkende/extern werkende collega's bleef min of meer gelijk. Omdat de servers van Covalent sinds 2017 gebruik maken van groene stroom met windcertificaat, is hier een reductie in de CO₂-uitstoot te zien van 100%.

Papier

CO₂-reductie binnen deze emissiebron is mogelijk door milieuvriendelijk papier in te kopen, of door simpelweg minder papier te gebruiken. In 2017 zijn nog geen maatregelen getroffen die invloed hebben gehad op de emissies t.g.v. papierverbruik, er is echter geen papier ingekocht in het eerste semester van 2017. Vandaar dat in 2017 de CO₂-emissiestroom t.o.v. 2015 met 100% is afgenomen.

5.5 Voortgang reductiedoelstellingen

Er is een doorkijk gemaakt naar de voortgang op de reductiedoelstellingen. Voor de status en resultaten op de reducerende maatregelen, wordt verwezen naar bijlage A.

Doelstelling 2016-2020	Voortgang	Doelstelling 2017	Voortgang
Scope 1 – 10% reductie per FTE op het werkelijk brandstofverbruik (liters/ km) van het wagenpark (emissie-stroom lease/ eigen beheer auto's).	+ 19 %	Scope 1 - reductie van 5.0 % per FTE op het werkelijk brandstofverbruik (liters/km) van het wagenpark	+ 19 %
Scope 2 – 10% reductie per fte op het elektriciteitsverbruik op kantoor (emissiestroom elektriciteit).	- 100 % (8.0% bespaard t.ov. 2015)	Scope 2 - reductie van 5.0% per fte op het elektriciteitsverbruik op kantoor	- 100 % (8.0% bespaard t.ov. 2015)
Scope 3 – 10% reductie per FTE op de CO ₂ -uitstoot van Woon-Werk Verkeer	- 33 %	Scope 3 - reductie van 5.0% per FTE op de CO ₂ -uitstoot van Woon-Werk Verkeer	- 33 %*
Advieswerk - Aantoonbaar aandacht voor CO ₂ -reductie in 10% van de opdrachten.	7 %	Advieswerk - Aantoonbaar aandacht voor CO ₂ -reductie in 5.0% van de opdrachten.	7 %

* = zie: 20180101 - CO2 Prestatieladder - CO2 footprint Covalent ITS 2017 v1.0

Conclusie

Op het gebied van het elektriciteitsverbruik lijken de maatregelen effectief. Ook in het advieswerk lijken de maatregelen haalbaar, dit geldt ook voor scope 3. De reductie in het brandstofverbruik blijft een uitdaging, de reductie moet in eerste instantie blijken uit de bewustwording van de medewerkers. Om het brandstofverbruik op een betrouwbare manier te kunnen beschouwen is het van belang dat de medewerkers de kilometrage bij het tanken van de auto's accuraat bijhouden. Hiertoe zullen zij worden opgeroepen. Omdat het vervangen van auto's in het wagenpark (eigen beheer en lease) het meest effectief lijkt om het brandstofverbruik te verminderen, wordt in het tweede semester van 2017 onderzocht wat de mogelijkheden zijn in het mobiliteitsbeleid van auto's bij Covalent door onder andere de mogelijke auto's waaruit gekozen kan worden onder de loep te leggen. Vooralsnog worden er geen aanvullende maatregelen opgenomen.

Aanpassing doelstelling

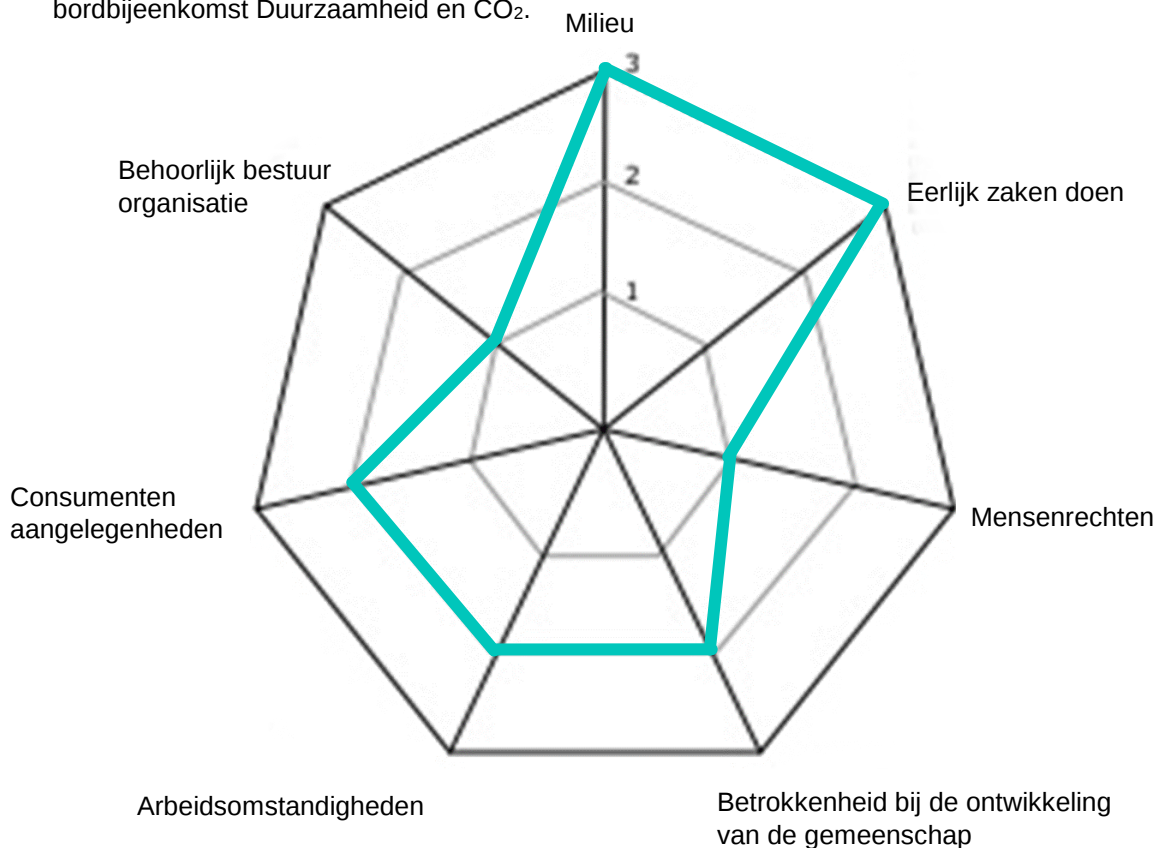
Een aanpassing van de doelstellingen is op dit moment niet aan de orde.

6 Keteninitiatieven

6.1 Duurzame Leverancier

Vanuit het management is de vraag gekomen waar Covalent staat ten opzichte van de sectorgenoten en wat er dient te gebeuren om te ontwikkelen tot een maatschappelijk verantwoorde ondernemer, ofwel een 'Duurzame Leverancier'. Van de klankbordbijeenkomsten zijn verslagen gemaakt om de kennis te borgen. Eveneens worden acties benoemd naar aanleiding van de bijeenkomsten waarin een meerwaarde wordt gezien.

Eveneens passend binnen de vastgestelde vraag en scope, is een doorkijkje gemaakt naar de mogelijkheden om Covalent verder te professionaliseren richting een maatschappelijk verantwoorde actor. Hiervoor biedt de 'Duurzame Leverancier' hulpmiddelen aan, zoals het kunnen vergelijken van de eigen CO₂-footprint en doelstellingen met concullega's. Maar ook het invullen van een MVO-scan, de aandachtsgebieden zijn gevisualiseerd in een ambitieweb zoals dat werd toegelicht tijdens de klankbordbijeenkomst Duurzaamheid en CO₂.

Middels de MVO-scan (ISO26000) zijn de aandachtsgebieden van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) geplot op het ambitieweb. De MVO-hoofdthema's staan op de hoekpunten van het web. Een score van 1 is gegeven wanneer er niets anders wordt gedaan dan het voldoen aan wet- en regelgeving. Score 2 is gegeven wanneer er enkele aanvullende acties zijn ondernomen. Score 3 is slechts toegekend op het moment dat er wezenlijk onderscheid wordt gemaakt ten opzichte van de omgeving op een van de thema's. Speciale aandacht gaat uit naar het Milieu, er zijn nauwelijks vergelijkbare organisaties zoals Covalent die de principes van de CO₂-Prestatieladder onderschrijven. Eveneens is het op de posities waar wij opereren in complexe projecten van essentieel belang integer, transparant en verantwoord te werk te gaan, een must bij publieke opdrachtgevers. Eveneens tonen wij betrokkenheid bij de gemeenschap middels het sponsoren van verschillende initiatieven, zoals 'Bewonersinitiatief Burenzina' in de wijk Overvecht in Utrecht.

6.2 Een Miljoen Druppels

Het keteninitiatief 'Een miljoen druppels' wordt gevolgd om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij nemen interessante tips en tricks, de zogenaamde 'Druppels', op in ons eigen overzicht van reducerende mogelijkheden. Dit overzicht wordt besproken om te bezien welke maatregelen ons kunnen helpen bij het bereiken van onze doelstellingen. Tevens delen wij 'druppels' in het netwerk op het moment dat dit vernieuwend is.

6.3 Ontwikkelingsproject COB – Icoonproject A16

Covalent is, in de persoon van Frank de Vries, actief in een COB (Centrum Ondergronds Bouwen) werkgroep die in 2016 een catalogus heeft opgesteld met daarin maatregelen voor het realiseren van een energiezuinige tunnel. Energie-efficiëntie is helaas nog vaak een ondergeschoven kindje bij de bouw van tunnels. Nederland heeft zich gecommitteerd aan de Europese doelstellingen om alle verkeersinfrastructuur 12% energiezuiniger te maken t.o.v. 1999. Dit lukt alleen als alle tunnels 48% energiezuiniger worden. 'Dit redden we niet door alleen LED-verlichting aan te brengen'. 'Tunnels zijn echte energievreters. De klemtoon ligt op veiligheid en betrouwbaarheid. In de praktijk leidt dit tot redundante, vaak over-geproportioneerde tunnelinstallaties. Vanuit energieperspectief is dat weinig zinvol.'

In 2017 is Frank actief geweest in het zogenaamde 'Spoor 4', waar hij zich met de werkgroep richtte op de praktijk. "Het doorvoeren van energiereducerende maatregelen kan in een stroomversnelling komen, doordat enkele praktijkprojecten het goede voorbeeld geven. In zo'n 'icoonproject' worden kansrijke maatregelen geïmplementeerd en de effecten voor een breed publiek zichtbaar gemaakt¹²". Op dit project, de aanleg, exploitatie en beheer van een tunnel in de nieuwe verbindingsweg A16 Rotterdam heeft het expertteam onderzocht welke maatregelen kansrijk zijn voor het reduceren van het energieverbruik van tunnels. Dit expertteam heeft de A16 Rotterdam ondersteund tijdens het ontwerp- en aanbestedingsproces.

Dit expertteam heeft de A16 Rotterdam ondersteund tijdens het ontwerp- en aanbestedingsproces. Mede op basis van sessies met de projectorganisatie heeft het expertteam het project geanalyseerd en vervolgens een advies uitgebracht. De output van het samenwerkingstraject is daarnaast veralgemeniseerd en terechtgekomen in het [groeiboek Energiereductie in tunnels](#). Daarmee zijn de resultaten ook meteen geschikt voor toepassing bij andere projecten, zoals de Blankenburgtunnel, de RijnlandRoute, te renoveren tunnels en niet-rijkstunnels¹³.

¹² <https://www.cob.nl/wat-doet-het-cob/vakgebieden/tunnels-en-veiligheid/energiereductie-tunnels/>

¹³ <https://www.cob.nl/wat-doet-het-cob/vakgebieden/tunnels-en-veiligheid/praktijkproject-a16-rotterdam/>

6.4 IoT – Plug and Green

Ervaringen die wij als Covalent zijnde opdoen, delen we graag om ook anderen te inspireren. Zo is het volgende innovatieproject opgestart. Een verkenning naar de mogelijkheden van IoT - sensing om aantoonbaar CO₂-reducties te monitoren en te bewerkstelligen. Er is onder andere een business case opgezet om te kijken op welke wijze Covalent dit initiatief als dienst kan aanbieden en andere partijen kan helpen bij het groeien op de CO₂-Prestatieladder.

6.5 CleanAdvantage TM programma

De aanbieder van onze tankpas heeft zich aangesloten bij het CleanAdvantage TM programma en zet zich via diverse projecten in om de CO₂-uitstoot veroorzaakt door auto's geheel te compenseren. De directie van Covalent heeft besloten dat wij participeren in dit initiatief door voor iedere liter brandstof een bijdrage te betalen (1,5 cent per liter benzine en 1,7 cent per liter diesel). Dit geld wordt ingezet voor de duurzame projecten waarin onze tankpasaanbieder participeert.

De diensten van Travelcard (brandstofpas) worden gebruikt voor het wagenpark dat in eigen beheer is. In het eerste semester van 2017 is er 3490 liter diesel afgenomen. Door te participeren in dit initiatief is in het eerste semester van 2017 11.3 ton CO₂-emissies gecompenseerd.

6.6 Trees for All

Ingegeven door het feit dat het lastig blijkt de CO₂-emissies ten gevolge van het brandstofverbruik van rijdende consultants te verminderen, is besloten aan te sluiten bij Trees for All. Trees for All is een stichting zonder winstoogmerk die zorgt voor compensatie in een Gold Standard gecertificeerde Smart Forest Project in Bolivia. In deze geplante bossen is de hoeveelheid vastgelegde CO₂ door Gold Standard gemeten, gecontroleerd en gecertificeerd.

De CO₂-uitstoot van Covalent ontstaat vooral door het brandstofverbruik ten gevolge van woon-werk en zakelijk verkeer. Dat is (nog) niet te voorkomen en daarom kiezen we voor compensatie. In het eerste semester van 2017 had de directe emissie een omvang van 25.7 ton CO₂. Covalent compenseert dit jaar 50 ton CO₂ door het planten van bomen via Trees for All.

6.7 Conclusie keteninitiatieven

Voorlopig blijven we aangesloten bij huidige initiatieven aangezien voldoende kennis kan worden opgehaald en gedeeld.

7 Kruisverwijzingstabel ISO

Deze Periodieke rapportage beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064-1.

ISO 14064-1	HFD 7.3 GHG report content	Omschrijving	Hoofdstuk / document
	A	Omschrijving van de rapporterende organisatie	- H2 Basisgegevens - §3.1 Organisatorische grenzen
	B	Verantwoordelijke persoon voor de emissie-inventarisatie	- § 2.2 Verantwoordelijkheden
	C	Rapportageperiode of inventarisatiejaar	- §2.4 Rapportageperiode
4.1	D	Bepaling van de organisatorische grenzen	- §3.1 Organisatorische grenzen
4.2.2	E	Kwantificering van de directe CO ₂ -emissie	- §5.3 Directe en indirecte emissies 2015 - CO ₂ Footprint en Inventarisatie
4.2.2	F	Omgang met CO ₂ -emissies door de verbranding van biomassa	- §4.7 Biomassa
4.2.2	G	De opname van CO ₂ uit het milieu	- §4.6 Opname van CO ₂
4.3.1	H	Uitsluitingen van CO ₂ emissiebronnen of van CO ₂ opnamebronnen	- §4.5 Uitsluitingen
4.2.3	I	Indirecte CO ₂ -emissies i.v.m. de opwekking of inkoop van elektriciteit, warmte of stoom	- §5.3 Directe en indirecte emissies 2015 - CO ₂ Footprint en Inventarisatie
5.3.1	J	Het basis inventarisatiejaar	- §2.3 Basisjaar
5.3.2	K	Uitleg over wijzigingen m.b.t. het basisjaar of andere historische emissie-inventaris gerelateerde data, en elke herberekening van het basisjaar of andere emissie inventarisaties	- §4.4 Herberekening basisjaar & historische gegevens (en logboek primumtool)
4.3.3	L	Beschrijving van of verwijzing naar de gebruikte (reken)methode voor kwantificering van emissiestromen	- §4.1 Actuele berekeningsmethodiek & Conversiefactoren
4.3.3	M	Uitleg over wijzigingen in de methode van het kwantificeren van emissiestromen t.o.v. eerder gebruikte methoden	- §4.3 Wijzigingen berekeningsmethodiek
4.3.5	N	Verwijzingen naar of registratie van de gebruikte emissiefactoren voor de emissie en opname van CO ₂	- §4.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren - Document CO ₂ -Footprint Covalent (Primum)
5.4	O	Beschrijving van de invloed van onzekerheden op de nauwkeurigheid van de gegevens m.b.t. de CO ₂ emissies en de CO ₂ opname	- §4.8 Onzekerheden
	P	Verklaring dat deze emissie inventaris is opgesteld conform ISO 14064	- H7 Kruisverwijzingstabel ISO
	Q	Een verklaring dat de emissie inventaris is geverifieerd, incl. niveau van de verificatie en het niveau van verkregen zekerheid	20160627 - CO2 Prestatieladder - 2015 verklaring Covalent ITS BV

Bijlage A – Status reducerende maatregelen

In deze bijlage staan voor de maatregelen zoals benoemd in het document 'Energiebeoordeling 2016 en Management Actieplan 2017' de status en behaalde resultaten beschreven. Hierin is onderscheid gemaakt tussen de verschillende scopes en emissiestromen waar de maatregelen effect op hebben. De resultaten die tussen haakjes staan opgenomen zijn de doelen zoals gesteld in het management actieplan. Eveneens is van bepaalde maatregelen aanvullend bewijs dan wel illustratieve resultaten bijgevoegd.

Maatregelen voor behalen reductiedoelstelling 'scope 1'

Aardgas

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Energiemanagement. Bewustwording onder de medewerkers door het verstrekken van gegevens over het energieverbruik. Er wordt eveneens onderzocht of het haalbaar is een aparte meter te plaatsen om het daadwerkelijke energieverbruik van Covalent inzichtelijk te maken.
Status	On hold (allereerst inzicht in werking verkrijgen)
Resultaten	- Nog geen concrete resultaten (0% op 6.4 ton CO ₂)

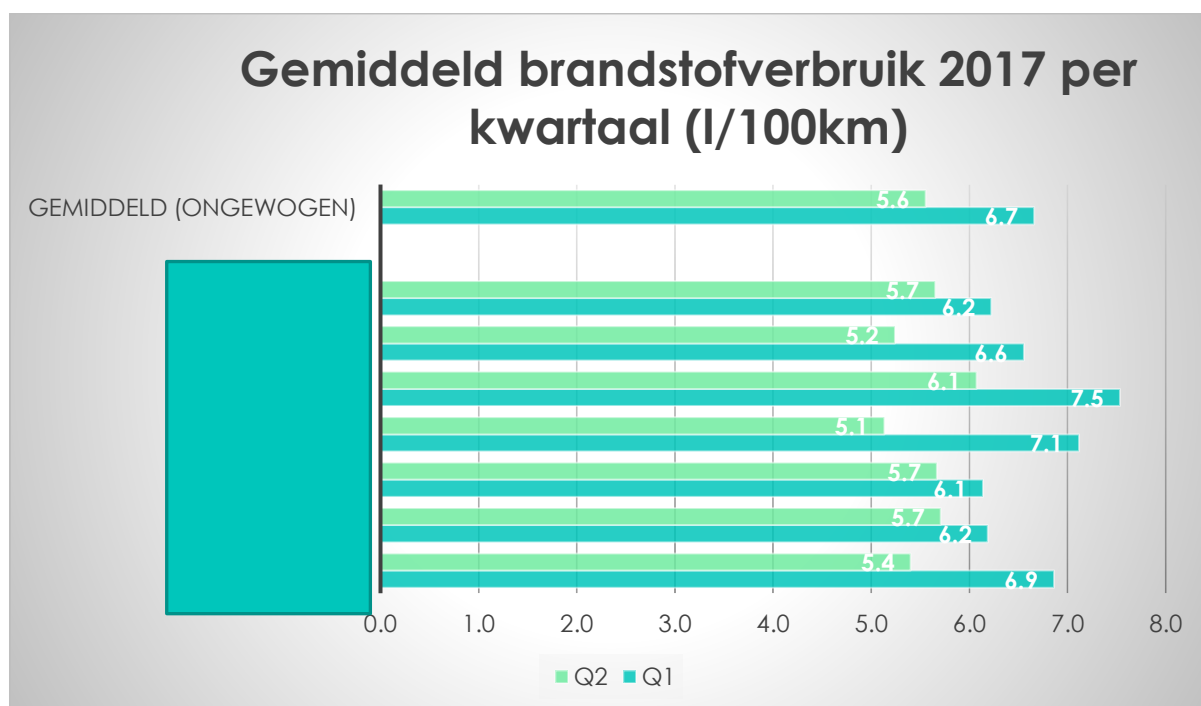
Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Inzicht in verwarming. Inzicht krijgen in de werking van de verwarming en vervolgens concrete maatregelen inventariseren.
Status	In uitvoering
Resultaten	- Nog geen concrete resultaten (0% op 6.4 ton CO ₂)

Mobiliteit (Diesel)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Controleer en onderhoud voertuigen regelmatig. Medewerkers worden regelmatig op de hoogte gesteld van tips om verstandig om te gaan met de voertuigen. Zoals goed onderhoud van de motoren, omgang met lekkages en schades en controle van de bandenspanning.
Status	In uitvoering
Resultaten	- Bij de consultantsavond, briefing en jaarvergadering is aangegeven welke factoren van invloed zijn op het brandstofverbruik. - Nog geen concrete resultaten (2% op 29.3 ton CO ₂)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Routeplanning en/of navigatie zakelijk verkeer. Het creëren van bewustwording onder de medewerkers door het op de hoogte te stellen van handige apps als Waze en Flo.
Status	In uitvoering
Resultaten	- De consultants zijn bij de brandstofverbruikranking op de hoogte gesteld van FLO en Waze, verschillende collega's gebruiken de apps. - Nog geen concrete resultaten (2% op 29.3 ton CO ₂)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Monitor brandstofverbruik. Middels het opstellen van een overzicht met het brandstofverbruik van de werknemers met een auto wordt ingezet op inzicht bij de medewerkers. Eveneens zal een onderlinge anonieme ranking worden verspreid.
Status	In uitvoering
Resultaten	- Er zijn exportmogelijkheden aangemaakt bij de leasemaatschappij (Arval) en de brandstofpas (Travelcard) waarmee het verbruik van de consultants inzichtelijk is gemaakt en gerankt. - Momenteel (+4.1% op 41.0 ton CO₂) er wordt nu 'historische data' opgebouwd om in de toekomst trends inzichtelijk te houden (2% op 29.3 ton CO₂). - 4 x per jaar het gemiddelde brandstofverbruik onder de consultants delen.

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Energiezuinige rijstijl (Het Nieuwe Rijden). Onderzoeken of het mogelijk is deze cursus te boeken als bedrijfsuitje. Zo niet, dan de kernwaarden achter het 'Nieuwe Rijden' achterhalen en delen
Status	On hold (Gepland voor 2018)
Resultaten	- Nog geen concrete resultaten (2% op 29.3 ton CO ₂)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Mobiliteitscampagne. Opzetten van een plan om op een ludieke wijze aandacht te besteden aan duurzaamheid binnen Covalent. Zoals deelname aan een fietsdag, traploopweek, etc.
Status	On hold (Gepland voor najaar 2018)
Resultaten	- In 2017 zijn er collega's fietsend naar het werk gekomen, niet significant. - Nog geen concrete resultaten (0% op 29.3 ton CO₂)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's. In het beleid omtrent het aanschaffen van auto's zal aandacht worden besteed aan de uitstoot / brandstofverbruik van auto's.
Status	On hold (bezien of het lukt vanuit een intrinsieke motivatie)
Resultaten	- Aanpassen van het beleid met meer nadruk op het brandstofverbruik en CO2-emissie van het wagenpark en uitzoeken in 2017. - In 2016 heeft één consultant besloten een hybride lease auto in gebruik te nemen. - In het eerste semester van 2017 is daardoor 0.5 ton CO2 bespaard, er is door deze consultant namelijk 1252 liter benzine getankt (emissiefactor 2.800 kg CO2/liter) wat anders nog diesel zou zijn (emissiefactor 3.200 kg CO2/liter).

	Ford Focus	Toyota Auris (hybride)
Massa rijklaar	1374 kg	1410 kg
Brandstofverbruik gecombineerd	3.4 L/100 km	4.0 L/100 km*
Werkelijk brandstof verbruik	0.051 L/km	0.049 L/km
Conclusie	Brandstofverbruik op dit moment 4 % verlaagd	

* = De effecten van elektrisch rijden zijn hier niet in meegenomen

Maatregelen voor behalen reductiedoelstelling 'scope 2'

Elektriciteit

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Verlichting. Onderzoeken op welke wijze het meest efficiënt kan worden bespaard op de verlichting. Daarbij kan worden gedacht aan een tijdschakelklok, het vaststellen van het benodigde en huidige verlichtingsniveau en de lamp zelf, zoals een overstap naar LED-verlichting
Status	On hold (elektriciën uitnodigen)
Resultaten	- Nog geen concrete resultaten (23% op 6.9 ton CO ₂)

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Zuinige ICT. Bewust omgaan met ICT hulpmiddelen, zoals de standby tijd en de energiezuinigheid van de producten. Bij de aanschaf van nieuwe producten wordt aandacht besteed aan het energieverbruik.
Status	In uitvoering
Resultaten	- Bij het aanschaffen van een nieuwe printer is er gelet op het energieverbruik. Zo is de printer 83% zuiniger in de slaapstand (de staat waarin de printer veruit de meeste tijd staat). Bij een slaaptijd van 8760 uur wordt 5% bespaard, ofwel 0.33 ton CO ₂ (10% op 6.9 ton CO ₂).

	Xerox Workcentre 7242	HP Laserjet 700 M775
Elektriciteitsgebruik		
Printen	311 W	686 W
Standby	118 W	85 W
Sleep	89 W	14.8 W (83% zuiniger)
Manual off	6.3 W	0.5 W
Printsnelheid		
Zwart-wit	40 Pagina's per minuut	30 Pagina's per minuut
Kleur	10 Pagina's per minuut	30 Pagina's per minuut
Dubbelzijdig	10 Pagina's per minuut	30 Pagina's per minuut
First ready	14 seconde (23 seconde kleur)	10.5 seconde
Overig		- Energy saving (instand on) - Standaard dubbelzijdig (minder afval en energie) - Gezien het feit dat er vrijwel alleen in kleur wordt geprint is de printer twee keer zo snel.

Figuur 1: Vergelijking oude vs. nieuwe printer

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Verminder kantoorapparatuur. Er wordt geïnventariseerd welke apparatuur overbodig is geworden.
Status	In uitvoering
Resultaten	Drie 'bureau-printers' (Brother) zijn verwijderd. Hiermee wordt 5% bespaard op de 6.9 ton CO ₂ , ofwel 0.35 ton CO ₂ (5% op 6.9 ton CO ₂).

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Spanningsvrije stopcontacten buiten werktijd. Er wordt onderzocht of een dergelijke aanpassing aan het kantoor mogelijk en haalbaar is.
Status	In uitvoering (elektriciën uitnodigen)
Resultaten	- Nog geen concrete resultaten (10% op 6.9 ton CO₂) - Medewerkers op de hoogte gesteld dat ruim 5% van het elektriciteitsverbruik is toe te schrijven aan standby-tijd.

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	Energiemanagement. Bewustwording onder de medewerkers door het verstrekken van gegevens over het energieverbruik. Er wordt eveneens onderzocht of het haalbaar is een aparte meter te plaatsen om het daadwerkelijke energieverbruik van Covalent inzichtelijk te maken.
Status	In uitvoering
Resultaten	- Uitsplitsing van het energieverbruik in concrete onderdelen is gedeeld onder de medewerkers en geplaatst op het prikbord. - Nog geen concrete resultaten (2% op 6.9 ton CO₂)

Maatregelen voor behalen reductiedoelstelling 'adviesdiensten'

Karakteristieken	Beschrijving
Maatregel	In 10% van de projecten aantoonbaar aandacht besteden aan duurzaamheid.
Status	In uitvoering
Resultaten	In het eerste semester van 2017 zijn er 42 projecten in uitvoering geweest met daarin een adviescomponent. In 7 van deze trajecten (17%) is gesproken over Duurzaamheid, 3 projecten hadden als hoofddoel Duurzaamheid en CO2-reductie (7%).

